

Grote vos 2016

Jan Goedbloed

Waarnemingen

Op 11 april werd een Grote vos waargenomen op het Klein Vroon bij Dishoek, waarschijnlijk een man vanwege territoriumgedrag. Op 12 april werden hier 2 exemplaren gezien, met balts, dus een man en een vrouw. Op 21 april weer één, waarschijnlijk een vrouw, deze kwam kort even langs de bosrand inspecteren en verdween meteen weer over het bos. Als er inderdaad is gepaard, zullen er waarschijnlijk ook eieren zijn afgezet, dus dat geeft hoop voor 2017.

Balts Grote vos Foto Erik Sanders

In de zomer zijn slechts 2 onzekere waarnemingen gemeld, op 9 juli in de duinen bij Klein-Valkenisse en op 17 augustus in Koudekerke.

Kortom, 2016 was erg minimaal wat waarnemingen betreft.

Waardboomvoorkeur

Ook in 2016 zijn weer rupsen gezocht, en weer zonder resultaat. Dus de waardbomen zijn nog steeds niet bekend.

De situatie van de mogelijke waardbomen is nu als volgt: de grote wilgen zijn inmiddels zo oud geworden dat er elk jaar enkele sneuvelen tijdens zomer- en herfststormen, er zijn er niet veel meer over. Jonge aanwas is nauwelijks aanwezig, een veelbelovend bosje jonge wilgen stond op het hotelterrein, maar is dus geroid.

De iepen hebben al tientallen jaren te lijden van de iepziekte. De indruk bestond dat de ziekte pas toesloeg als de iepen een zekere leeftijd hadden bereikt, maar in 2016 bleek dit niet juist te zijn. De iepziekte sloeg stevig toe, ook onder jongere iepen.

Iepziekte Foto Jan Goedbloed

Voorbeeldig gebied

Een kleine populatie als die bij Dishoek kan alleen in stand blijven doordat regelmatig zwervende exemplaren vanuit kerngebieden (Ardennen?) de genenpool versterken. Waarom die zwervers nu speciaal telkens bij Dishoek blijven hangen en zich voortplanten, is niet duidelijk.

Om een beter inzicht te krijgen in de specifieke habitateisen van de Grote vos, leek het ons nuttig om een studiereis te organiseren naar de Viroinval. Deze studiereis is mede mogelijk gemaakt doordat de stichting Groen en Doen aan ons project een subsidie heeft toegekend. De Viroinval is een zeer vlinderrijke streek op de grens van België en Frankrijk, gelegen ongeveer midden tussen Charleroi (B) en Charleville-Mézières (F). Aangezien een aanzienlijk deel van de waarnemingen van de Grote vos in België in deze streek is gedaan, leek het de juiste plek om een indruk te krijgen van het biotoop van de Grote vos.

Een onderzoekje op de site waarnemingen.be leerde dat de Grote vos verhoudingsgewijs veel is gezien bij de dorpen Olloy-sur-Viroin en Nismes. De excursie vond plaats op 9 juli, er waren 8 deelnemers.

De Viroinval is een zeer gevarieerde en heuvelachtige streek, met een aaneenschakeling van akkers, weiden, boomgaarden, bossen en bosjes, kalkgraslanden, kuilen, rotspunten, enz. Dus met warmere en koelere en vochtigere en drogere plaatsen. De Grote vos

Excursie Viroinval Foto Jan Goedbloed

komt daar vooral voor op open plekken in en aan de randen van vrij vochtige loofbossen, waar waarschijnlijk wel alle waardboomsoorten (Ruwe iep, zoete kers, wilg, Ratelpopulier en berk) aanwezig zijn. Helaas hebben we de Grote vos zelf niet waargenomen, en heeft de excursie niet geleid tot meer duidelijkheid in de inzichten in voorkeuren van de Grote vos.

Toekomst

Dit jaar waren er weinig waarnemingen, maar wel een waarschijnlijke en dus hoopgevende paring. Daardoor blijft voor de toekomst de vraag staan of het volbouwen van het hotelterrein een negatieve invloed gaat hebben op de keuze van de Grote vos voor Dishoek.